

चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट समिक्षा
तथा
आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट बक्तव्य

फुङलिङ नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, ताप्लेजुङ
कोशी प्रदेश, नेपाल

फुडलिङ नगरपालिकाको सहै नगर अधिवेशनमा उप-प्रमुख श्री भीमा देवी ओझाज्यूद्वारा प्रस्तुत चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट समिक्षा तथा आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट बक्तव्य ।

फुडलिङ नगरपालिकाको सोहै नगर सभाका सभाध्यक्ष महोदय, प्रमुख प्रसासकीय अधिकृत ज्यू, विषयगत समितिका संयोजक ज्यूहरू, यस गरिमामय नगरसभामा उपस्थित नगरसभा सदस्य ज्यूहरू, उपस्थित सञ्चारकर्मीज्यूहरू, नगरका सम्पूर्ण कर्मचारीवर्गहरू एवं नगर उपप्रमुखको रुपमा गहन जिम्मेवारी दिएर ऐतिहासिक अवसर प्रदान गर्नु हुने सम्पूर्ण नगरवासी आमा, बुवा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरू !

फुडलिङ नगरपालिकाको उप-प्रमुखको हैसियतले यस नगरपालिकाको सम्मानित सोहै नगरसभा समक्ष चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को समीक्षा तथा आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अनुमानित आय र व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई गौरव महशुस भएको छ ।

यस विशिष्ट अवसरमा ऐतिहासिक संविधान सभा निर्माण, संघीयता, राष्ट्र र राष्ट्रियताको जगेर्ना, गणतन्त्रको स्थापना, धर्म निरपेक्षता, समानुपातिक समावेशीता, सामाजिक न्याय र सुशासन सहितको समृद्ध राष्ट्र र सुखी नेपालीको महान लक्ष्यमा राष्ट्रलाई पुन्याउन समाजमा रहेका सबैखाले विकृति, विसंगती र विभेदको अन्त्य गर्दै नेपाल राष्ट्रको राजनीतिक आर्थिक र सामाजिक परिवर्तनका लागि इतिहासको विभिन्न काल खण्डमा भएका न्यायपूर्ण आन्दोलनहरूमा आफ्नो अमूल्य जीवन वलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात अमर सहिदहरूप्रति उच्च सम्मान साथ हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै यसै क्रममा घाईते तथा अपाङ्ग भएका व्यक्तिहरूको सु-स्वास्थ्यको कामना गर्दछु ।

जिल्लामा बाढी पहिरोमा परी ज्यान गुमाउनु हुने मृतकहरूप्रति श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । घाइतेहरूको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु । अवरुद्ध सडकहरूको यथाशिघ्र पुन निर्माणको लागि नेपाल सरकारसँग आग्रह गर्दछु ।

नगरपालिकाको सर्वाडीण विकासका लागि स्थानीय सरकारसँग जनताहरूको अपार आशा र अपेक्षा रहेको हुन्छ । उपलब्ध स्रोत साधन र अवसरको उच्चतम प्रयोग, न्यायोचित वितरण र संविधान प्रदत्त अधिकारहरूको सफल कार्यान्वयनवाटनै जनताको विकास र समृद्धिको आकांक्षालाई पुरा गर्न सकिन्छ । सुन्दर समुन्नत नगर निर्माण गर्न दिगो विकासका लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण गरी “यातायात सञ्जाल, व्यवसायीक कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य र औद्योगिक विकास फुडलिङ समृद्धिको आधार” भन्ने दिर्घकालिन सोचलाई मूर्त रुप दिन प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमले थप सहयोग पुन्याउनेछ ।

यस नगरपालिकाले विकास निर्माणको कार्यलाई गुणस्तरीय वनाउन नगर भित्रका आम उपभोक्ताहरू, सर्वसाधारण जनता, उद्योगी व्यवसायीहरू लगायत सामाजिक संस्थाहरूको निरन्तर सहयोग रहँदै आएको छ । विकास सुशासनको लागि जनप्रतिनिधिहरूले स्पष्ट दृष्टिकोण सहित अगुवाइ गर्ने हो भने प्रशासनिक संयन्त्रले त्यसलाई प्राविधिक तथा कानुनी ढाँचा भित्र आवद्ध गराई अगाडी वढाउनु पर्दछ । यसमा आम नागरिकहरूले साथ, सहयोग र सुझाव दिनु पर्दछ । लोकतान्त्रिक आधारभुत मूल्य, मान्यता, बहुदलीय लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली, मानव अधिकार, सामाजिक न्याय, सहकारिता, सह-अस्तित्व, समावेशिता र समन्वयको सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गर्दै विधिको शासन प्रति हामि प्रतिबद्ध छौं । लोकतन्त्रलाई सामाजिक जीवन पद्धतिको रुपमा स्थापित गर्ने कुरामा नगर सरकार हरपल प्रयत्नशील छ । शासकीय व्यवस्थामा आएको परिवर्तनको अनुभूति सबै नगरबासीले गर्न सकुन् भन्नेमा हामीहरू अत्यन्त सचेत छौं । नगरको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक सांस्कृतिक विविधतालाई आत्मसाथ गर्दै सन्तुलित र समन्वयात्मक विकासको बाटोमा अघि बढ्न नगर सरकार दृढ छ । “जनप्रतिनिधिहरू शासक होइनन, जनताका सेवक हुन” भन्ने मान्यताको आधारमा जनउत्तरदायी, पारदर्शी, मेहनती र सहयोगी संयन्त्रवाट नै समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यतालाई हामीले आफ्नो मार्गदशक सिद्धान्तको रुपमा ग्रहण गरेकाछौं ।

नगरसभाका सभाध्यक्ष तथा सदस्यज्यूहरू !

अव म चालु आर्थिक वर्षको क्षेत्रगत बजेट तथा कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा पेश गर्न चाहन्छु ।

१. समस्या तथा चुनौतिहरू:

- कतिपय उपभोक्ता समितिको काममा ढिलाई र गुणस्तरीयता कमजोर हुनु ।
- दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूपका वातावरण मैत्री, वाल मैत्री, अपाङ्गमैत्र अवधारणा अनुसार योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन नहुनु ।
- जटिल भौगोलिक भू-बनोटको कारण विकास निर्माण कार्य खर्चीलो हुनु ।
- योजना तथा कार्यक्रमको संख्या साना र धेरै हुनु ।
- योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन र सेवा प्रभावमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह विचमा उचित समन्वय नहुनु ।
- नगरपालिकाको पर्याप्त आन्तरीक श्रोत नहुनु ।
- स्थानीय तहलाई आवश्यक हुने ऐन, नियम कानूनहरूको पूर्ण रुपमा निर्माण हुन नसक्नु साथै निर्माण भएका ऐन, नियम कानून र कार्यविधिहरू पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन हुन नसक्नु ।
- आवधिक योजना तथा सडक गुर्योजना अनुसार योजनाको छनौट तथा कार्यान्वयन हुन नसक्नु ।

२. उपरोक्त समस्या र चुनौतिहरूको बीच चालु आर्थिक वर्षमा फुडलिड नगरपालिकाले हासिल गरेको क्षेत्रगत प्रगति र उपलब्धिहरू देहाय बमोजिम समीक्षा गर्न चाहन्छु ।

२.१. आर्थिक क्षेत्र:-

आर्थिक विकास अन्तर्गत कृषि उपशाखा तर्फ २५ वटा हाते ट्याक्टर, ३० वटा मिनिमिल, ४ वटा च्यापकटर, १ वटा च्याऊ सुकाउने मेसिन, ३३९ वटा प्लाष्टिक टनेल, ७२ वटा ड्रम र १४ सय मिटर पाइप, ८६ वटा आधुनिक मौरीघार, १८ सय कागती सुनतलाको विरुवा वितरण गरिएको छ साथै २ वटा तरकारी पकेट संचालन गरी व्यवसायीकरण गरिएको छ । यस्तै गरी रैथाने बाली प्रवर्द्धन अन्तर्गत २५ सय ८० किट फापर, १९ सय किट जौ, १ सय २० किट ऊवा, २ हजार किट सिमिको बिऊ वितरण गरिनुका साथै १ हजार २ सय ५१ घर धुरीमा आलुको विऊ वितरण भएको छ । फलफूलमा लाग्ने औँसा किरा नियन्त्रणको लागि १ सय घरधुरीमा किटनासक विषादी वितरण गरिएको छ भने किवि खेति प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत १ हजार ४ सय १० वटा माच निर्माण गरिएको छ ।

पशु उप-शाखा तर्फ पशु पंक्षी महामारी रोग नियन्त्रणका लागि ७ हजार ५ सय लम्पी, २ सय ५० रेविज, ८ हजार पिपिआर, ८ हजार रानिखेत, १२ सय स्वाइनफिवर र ४ हजार ४ सय खोरेत गरी जम्मा २९ हजार ३ सय ५० पशुपंक्षीमा भ्याक्सिन सेवा उपलब्ध गराईएको छ भने नश्ल सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत १ सय ७२ गाई/भैंसिलाई सेवा पुऱ्याईएको छ । पशु स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम अन्तर्गत ३ हजार २ सय पशुपन्धीहरूको उपचार गरिएको छ भने नगरपालिकाको डिस्पेन्सरी शाखाबाट ४ हजार ३ सय पशुपंक्षीको उपचार भएको छ । ४६ जना कृषकहरूको गोठ तथा खोर सुधार भएको, १ वटा कृषि समूहलाई १ वटा आधुनिक ह्याचरी मेशिन वितरण गरिएको, २६ वटा बाखाको पाठापाठी, ५ सय ९४ कुखुराको चल्ला वितरण गरिएको छ भने किसान सूचीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत ३२ सय घरपरिवार हालसम्म सूचिकृत भएका छन् ।

उद्यम विकासकार्यक्रम अन्तर्गत गुन्द्रुक सिन्कि बनाउने तालिमबाट ४२ जना लाभान्वित भएका छन भने एड्भान्स व्युटिसियन तालिमबाट १७ जना महिलाहरूले तालिम प्राप्त गरेका छन् ।

पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत फुडलिङ नगरपालिका वडा नं.६ मा संघीय सरकार र नगरपालिकाको साझेदारीमा बहुसाँस्कृतिक संग्रहालयको निर्माण कार्य भइरहेको छ ।

२.२. सामाजिक क्षेत्र:-

चालू आर्थिक वर्षमा सामाजिक विकास तर्फ शिक्षकहरूको तालिम, प्र.अ. हरूको नियमित बैठक, स्थानीय भाषा प्रवर्द्धनका लागि शिक्षकको तलब भत्ताको व्यवस्थापन, वाल शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी तथा विद्यालय सहयोगिहरूको थप तलब भत्ताको व्यवस्थापन गरिएको, विभिन्न विद्यालयहरूलाई विद्यालय संचालन अनुदानको भुक्तानी तथा २ वटा सामुदायिक विद्यालयहरूमा विज्ञान प्रयोगशालाको व्यवस्थापन, १ वटा विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना, नमूना विद्यालय अन्तर्गत भानु जन मा.वि.मा बहुउद्देश्यीय कवडहल निर्माणाधिन रहेको, SEE मा उत्कृष्ट १ छात्र र १ छात्रालाई १/१ थान ल्यापटप वितरण गरिएको, छात्रवृत्ति कार्यक्रम अन्तर्गत MBBS अध्ययन १ जना, दलित आइ.टि १ जना, भेटेरिनरी डाक्टर १ जना र हाइड्रो पावर इन्जिनियरिङ तर्फ ४ जना विद्यार्थीहरू अध्ययनरत रहेका छन् । यस्तै गरी ५१ वटा सामुदायिक तथा परम्परागत विद्यालयका शिक्षकहरूलाई परिमार्जन भएको पाठ्यक्रम सम्बन्धी प्रवोधीकरण तथा क्षमता विकास तालिम संचालन गरिएको, ५२ वटा सामुदायिक, संस्थागत तथा धार्मिक विद्यालयका IT श्रोत शिक्षकहरूलाई IEMIS अध्यावधिक गर्ने सम्बन्धी २ दिने क्षमता विकास तालिम संचालन गरिएको छ ।

खेलकुद कार्यक्रम तर्फ मेयरकप पुरुष भलिबल प्रतियोगिता, उपमेयर कप महिला फुटबल प्रतियोगिता, मेयर कप ब्याडमिन्टन प्रतियोगिता र राष्ट्रपति रनिङशिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता सम्पन्न भएका छन् । खानेपानी तर्फ खानेपानीको सेवा विस्तार कार्यक्रम सम्पन्न भई थप २१ वटा धारा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ, यसै गरी खानेपानी पाईप १० हजार ८ सय ५० मिटर खरिद गरी वितरण भएको छ भने ३ वटा RCC खानेपानी रिजर्व ट्याङ्को निर्माण सम्पन्न भएको छ । अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरिकहरूलाई न्यानो कपडा वितरण तथा सम्मान कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएका छन् । विपन्न दलितहरूको लागि जस्ता पाता खरिद गरी वितरण गरिनुका साथै खानेपानीको ड्रम खरिद गरी वितरण गरिएको छ ।

फुडलिङ नगरपालिकाको स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत राष्ट्रिय खोप कार्यक्रममा पूर्णखोप सुनिश्चितता र दिगोपनाको लागि नगरपालिकाको ११ वटै वडाहरूमा घरधुरी सर्वेक्षण गरी ० देखि १५ महिना सम्मका ४ सय ५० जना र १६ देखि २३ महिनासम्मका ६ सय ८२ जना बालबालिकाहरूलाई पूर्ण खोप लगाएको सुनिश्चितता गरिएको छ । साथै मिति २०८० साल फाल्गुन १४ गतेसम्ममा पूर्णखोप पालिका सुनिश्चितताका लागि गर्नुपर्ने सम्पूर्ण प्रक्रिया पुरागरी पूर्णखोप नगरपालिका सुनिश्चितता घोषणा गरिएको छ । राष्ट्रिय दादुरा रुवेला खोप अभियान अन्तर्गत ९ महिना देखि ५ वर्षसम्मका २ हजार २ सय ७८, आई.पि.भि. खोप अभियान अन्तर्गत २०७३ वैशाख देखि २०७५ असोजसम्म जन्मेका २ हजार ९८ जना वालवालिकाहरूलाई खोप लगाइएको छ ।

समुदायमा आधारित नवजात शिशु स्याहार तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत नगरपालिका मातहतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्थलगत अनुशिक्षण गरी स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरिएको छ । फुडलिङ नगरपालिका, के.एच.डि.सी नेपाल र वि.पि कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरानको सहकार्यमा नसर्ने प्रकृतिका दीर्घ रोगहरू (मृगौला रोग, उच्च रक्तचाप, मधुमेह र मुटुरोग) को रोकथाम, प्रारम्भिक अवस्थामा पहिचान तथा व्यवस्थापन गर्ने समुदाय स्तरको कार्यक्रम फुडलिङ नगरपालिका सबै वडामा संचालन गर्न त्रिपक्षिय सम्झौता गरिएको छ । आ.ब.२०८०।८१ देखि सो कार्यक्रम फुडलिङ नगरपालिकाको वडा नं ११ फावाखोला देखि शुरुवात गरिएको छ जसमा ४ सय ७ जना फावाखोला, ८ सय ५९ जना फुरुम्बु र ३ सय ४९ जना हाडदेवामा परीक्षण गरिएको छ साथै नसर्ने रोगको रोकथाम तथा प्रारम्भिक अवस्थामा पहिचान तथा

व्यवस्थापन सम्बन्धी फुडलिड नगरपालिका मातहतमा कार्यरत सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि समेत गरिएको छ ।

पोषण कार्यक्रममा पहिलो चरण कार्तिक र दोस्रो चरण वैशाख गरी दुई चरणमा राष्ट्रिय भिटामिन ए तथा जुकाको औषधी वितरण कार्यक्रमबाट ६ महिना देखि ११ महिनासम्मको ४ सय ४५ जना बालबालिकाहरूलाई भिटामिन ए क्याप्सुल तथा १२ महिना देखि ५९ महिनासम्मको ३ हजार ९ सय ९४ जना बालबालिकाहरूलाई भिटामिन ए क्याप्सुल तथा जुकाको औषधी राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका मार्फत खुवाईएको छ ।

मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत सुत्केरी अवस्थामा आमा तथा नवजात शिशुको जाँच गरी जटिलताका अवस्थाहरू समयमै पहिचान, व्यवस्थापन तथा प्रेषण गरी मातृ तथा शिशु मृत्यु कम गर्न उत्तरप्रसुति घरभेट कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । नगरपालिकाको सबै वडाहरूमा ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड शिविर मार्फत १ सय ४६ जना गर्भवती महिलाहरूको गर्भको अवस्था तथा जटिलता पत्ता लगाई CEONC Site मा प्रेषण गरिएको छ । प्रजनन रूग्णता स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गत फुडलिड नगरपालिकाको वडा नं ७,४ र २ मा आड खस्ने समस्या र पाठेघरको मुखको क्यानसर सम्बन्धी शिविर संचालन गरी १ सय ५ जना महिलाहरूको VIA Screening गरिएको छ ।

गुणस्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन नगरपालिकाले दोखु, हाडदेवा, फुरुम्बु र फावाखोला गरी ४ वटा स्वास्थ्य चौकीहरूमा न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम लागु गरिएको छ साथै सो कार्यक्रम फलोअप, समिक्षा र मुल्यांकन गरी आवश्यकता अनुसार सुदृढिकरणका लागि पहल गरिएको छ ।

क्षयरोग मुक्त अभियान कार्यक्रम अन्तर्गत फुडलिड नगरपालिका स्तरीय तथा सबै वडामा वडा स्तरीय समिति गठन गरी क्षयरोग मुक्त अभियान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिएको छ । क्षयरोग मुक्त अभियान कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक वडामा १-१ जना TB/FCHV छनौट गरी क्षयरोग सम्बन्धी क्षमता विकास गरी समुदायमा क्षयरोग कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिएको छ ।

साथै फुडलिड नगरपालिका अन्तर्गतका १३ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट चालु आर्थिक वर्षको यस अवधिसम्म सेवा प्रवाहको स्थिति हेर्दा महिला १३ हजार ६ सय ९ र पुरुष १० हजार ७ सय ८ गरी जम्मा २४ हजार ३ सय १७ जना नयाँ तथा पुराना विरामिहरूले बहिरंग (OPD) सेवा पाएका छन् ।

महिला तथा बालबालिकातर्फ नगरका ११ वटै वडाहरूमा लैंगिक हिंसा सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रमबाट १०४ जना महिला दिदिवहिनिहरू लाभान्वित भएका छन्, नगरपालिका तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय कोशी प्रदेश विराटनगरसँगको साझेदारी महिलाहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न खालका व्यवसायिक तालिमहरू संचालन गरिएको छ । प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र कलवलगुरी झापासँगको साझेदारीमा वडा नं. १० का १८ जना महिला तथा पुरुषहरूलाई कम्प्युटर तालिम संचालन गरिएको, घरेलु उद्योग कार्यालय किर्तिपुरसँगको साझेदारीमा २० जना महिलाहरूलाई ढाका तालिम संचालन गरिएको छ । नगरका ११ वटै वडाहरूमा १६ दिने महिला लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको, महिला, बालबालिका तथा अपाङ्गता सीप तथा क्षमता विकास तालिम संचालन गरिएको, लागू औषध, मादक पदार्थ दुर्व्यसनी विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको छ भने हालसम्म (क) वर्गको ६४ जना, (ख) वर्गको १०९ जना, (ग) वर्गको ३१ जना र (घ) वर्गको ११ जना गरी जम्मा २१५ जनालाई अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण गरिएको छ । यस्तै गरी २८० जना ज्येष्ठ नागरिक र १७१ जना वरिष्ठ ज्येष्ठ नागरिक गरी जम्मा ४५१ जनालाई जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण गरिएको छ । ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता कार्यक्रम अन्तर्गत दिवश मनाउने कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत यस नगरपालिका भित्रका १ हजार ३ सय ८७ जना ज्येष्ठ नागरिक, १०६ जना ज्येष्ठ दलित, १ सय ७९ जना ज्येष्ठ नागरिक एकल महिला, ६० जना एकल पुरुष, ८३ जना क वर्गका

र १५४ जना ख वर्गका अपाङ्गहरु तथा १ सय ९४ जना दलित वालवालिकाहरुले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गरेका छन्। यसै गरी घटना दर्ता तर्फ २०८० चैत्र मसान्तसम्ममा जन्म दर्ता २ सय ८६, मृत्यु दर्ता १ सय ३, विवाह दर्ता ३ सय १ जना, बसाई सराई गएको १ सय ७३ जना र वसाई सरी आएको ९० जना तथा सम्बन्ध विच्छेदको २९ वटा घटना दर्ता भएको छ।

२.३. पूर्वाधार क्षेत्र:-

पूर्वाधार विकास तर्फ यस नगरपालिकाले गौरवका आयोजनाका रुपमा संचालन गरेका योजनाहरुमध्ये चालु आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ मा सम्पन्न गर्नु पर्ने योजनाहरुमा बहुसांस्कृतिक संग्रहालयको ठेक्का सम्झौता बमोजिमको ६० प्रतिशत, हेलीप्याड सशस्त्र क्याम्प हुँदै लहरे गाउँ सडक स्तरोन्नतीको ६० प्रतिशत, पराजुली चोक विहिवारे हाट हुँदै सिद्धिडाँडा सडक कालोपत्रे ८० प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको देखिन्छ। फुडलिङ नगरपालिकाको वडा नं.८ को वडा कार्यालय भवनको निर्माण सम्पन्न हुने चरणमा रहेको छ। यसै गरी फुडलिङ नगरपालिकाको फोहोर मैला व्यवस्थापन केन्द्र, निगिजुड मेल्लुङ नाङ्गे बरडाँडा सडक, तोक्मे डाँडा कफिहाउस नगरपालिका सडक कालोपत्रे जस्ता ठूला योजना क्रमागत रुपमा चालु आ.ब.मा निर्माणधीन अवस्थामा रहेको छ। यसै गरी चालू आ.ब.मा आर.सि.सि. सडक ढलान थप १०७ मिटर, नयाँ ट्यूयाक ओपन २.१ किलोमिटर, सडक स्तरोन्नती तथा सडक सोलिड ९.१ किलोमिटर, पदमार्ग पि.सि.सि तथा ढलान ६.६ किलोमिटर, सामुदायिक भवन निर्माण तथा मर्मत १० वटा, स्वास्थ्य खोप केन्द्र भवन निर्माण तथा मर्मत ४ वटा, खेलमैदान निर्माण तथा मर्मत १ वटा, ११ वटा वायोग्याँस प्लान्ट निर्माण, सडक कल्वर्ड तथा नाली निर्माण १५ वटा, शौचालय निर्माण तथा मर्मत ४ वटा, विद्यालय भवन निर्माण तथा मर्मत ८ वटा, ग्याविन वाल ६ वटा र मेशिनरी वाल निर्माण ११६ मिटर, मन्दिर निर्माण तथा मर्मत २ वटा, पर्यटकीय पार्क तथा मुर्ति स्थापना २ वटा, पोखरी मर्मत तथा निर्माण १ वटा, शवदाह स्थल र विश्राम गृह निर्माण १ वटा सम्पन्न भएको छ।

भवन तथा वस्ति विकास तर्फ चालू आर्थिक वर्षमा घर नक्सा तर्फ ५ जनाले पहिलो चरणको, ७ जनाले दोस्रो चरणको र ६ जनाले तेस्रो चरणको कार्य सम्पन्न गरी घर नक्सा सम्पन्नता पत्र प्रदान गरिएको छ भने १२ जनाले पुरानो घर अभिलेखिकरण गरेका छन्।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट चालू आर्थिक वर्षमा १९ वटा आयोजनाहरुको सम्झौता भई सडक सोलिड, मर्मत, पदमार्ग निर्माण, खानेपानी लगायतका आयोजनाहरु संचालन भई कुल ५४ लाख २० हजार ८ सय रुपैया खर्च भएको छ। जसमा हालसम्म १ हजार ३ सय ८४ जना बेरोजगारहरुमध्ये ८४ जना बेरोजगारहरुले जम्मा ८ हजार १९ दिन रोजगारी पाएका छन्।

२.४. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन:

विपद् व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न प्राकृतिक प्रकोपमा परेका नगरभित्रका पिडित परिवारहरुलाई राहत उपलब्ध गराईएको छ। जसमा आग्लागी पिडितलाई ३ लाख र बाढि पहिरो पिडितलाई ६० हजार गरी जम्मा ३ लाख ६० हजार रुपैया २३ घर परिवालाई राहत वितरण गरिएको छ। प्राकृतिक प्रकोप भएका विभिन्न ठाउँमा पहिरो नियन्त्रणका लागि ९० थान ग्याविन तारजाली वितरण गरिएको छ भने ४ थान त्रिपाल वितरण भएको छ।

२.५. सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास:

सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास तर्फ नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडा तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा इन्टरनेट जडान गर्नुका साथै क्षमता विकास सम्बन्धी विभिन्न तालिम तथा सचेतना कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको छ। नगरपालिका भित्रका वडा तथा शाखाहरुबाट प्रदान गरिने सेवाहरुलाई छिटो, छरितो र पारदर्शी बनाउन

आवश्यक सामाग्रीहरू ल्याप्टप, प्रिन्टर र कार्यालय संचालन सम्बन्धी आवश्यक सामाग्रीहरू वितरण गरिएको छ । नगरपालिकाले संगठन तथा व्यवस्थापन संरचना पारित गरी कर्मचारीहरूको पददर्ता गराउने कार्य सम्पन्न भएको छ जस अनर्गत यस नगरपालिका स्थायी कर्मचारी ७१ र अस्थायी (करार सेवा) मा ५९ जना गरी जम्मा १३० जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन् जसमा चालु आर्थिक वर्षमा कोशी प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट १८ स्थायी कर्मचारीहरू सिफारिस भई स्थायी नियुक्ति भएका छन् भने १८ जना कर्मचारीहरूको तहमिलान, तहवृद्धी र बढुवा गरिएको छ ।

२.६. विधायन समिति:

विधायन समिति तर्फ चालू आर्थिक वर्षको हालसम्म ५ वटा ऐन र ५ वटा कार्यविधि गरी जम्मा १० वटा ऐन कानूनहरू तयार गरी पारित गरिएको छ ।

२.७. न्यायीक समिति:

न्यायीक समिति तर्फ चालू आर्थिक वर्षको हालसम्म ९० वटा मुद्दा दर्ता भएका छन् जसमध्ये ४८ लेनदेन, १५ वटा सिमाना विवाद, ४ वटा घरेलु हिंसा, २३ वटा अन्य विविध रहेका छन् जसमा ४८ वटा मेलमिलाप गरी फछ्यौट भएका छन् भने ४२ वटा छलफलमा रहेका छन् ।

३. बजेटको सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र अपेक्षित उपलब्धिहरू:

(क) दीर्घकालीन सोच: “यातायात सञ्जाल, व्यवसायीक कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार; शिक्षा, स्वास्थ्य र औद्योगिक विकास फुडलिङ समृद्धिको आधार” हाम्रो दीर्घकालीन सोच रहेको छ ।

(ख) लक्ष्य:

१. दिगो, गुणस्तरीय र सुविधायुक्त भौतिक पूर्वाधारहरूको विकास गर्ने ।
२. नगरवासीहरूको आर्थिक प्रगति तथा समृद्धिमा अभिवृद्धि गर्ने ।
३. सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिताको प्रवर्द्धन गर्ने ।
४. लैंगिक समानता, सामाजिक न्याय, समानता तथा समावेशिकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
५. शैक्षिक वातावरणको निर्माण गरी शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार गर्ने ।
६. कृषि क्षेत्रलाई व्यवसायीकरण गरी कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउने ।
७. लघु उद्यमको विकास गरी थप लघु उद्यमी सृजना गर्ने ।
८. नगरवासीहरूमा स्वच्छ तथा सफा खानेपानी आपूर्ति गर्ने ।
९. नगरपालिकाको सेवाप्रवाहलाई चुस्त र दुरस्त बनाउने ।
१०. खेलकुद क्षेत्रको थप विकास गर्न विभिन्न खेलकुद कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
११. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा वडा तहहरूबाटै उपलब्ध गराउने ।
१२. नगर भित्रको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने ।
१३. वातावरण मैत्री र दिगो विकासमा जोड

(ग) अपेक्षित उपलब्धिहरू: आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अन्त्यमा प्रस्तुत बजेटको कार्यान्वयनबाट निम्न उपलब्धिहरू हाँसिल हुने अपेक्षा लिईएको छ ।

१. सडकहरूको थप स्तरोन्नती भई नगरपालिका भित्रका वस्तिहरू सडक संजालमा जोडिनेछ ।
२. वडा कार्यालयका आफ्नै भवनहरूबाट सेवा प्रवाह सुरु भएको हुनेछ ।
३. खेलकुद क्षेत्रमा नयाँ र प्रतिभावान खेलाडीहरूको उदय हुनेछ ।

४. कृषि तथा पशुपालन व्यवसायको व्यवसायीकरणबाट थप कृषि उत्पादन वृद्धि भएको हुनेछ ।
५. नगरवासीहरूमा स्वच्छ खानेपानीको थप पहुँच पुगेको हुनेछ ।
६. थप लघु उद्यमीहरू सृजना भई आय आर्जन र रोजगारीमा वृद्धि भएको हुनेछ ।
७. शैक्षिक गुणस्तरमा थप सुधार भएको हुनेछ ।
८. लैंगिक समानता, सामाजिक न्याय र समावेशिकरणको थप प्रवर्द्धन भएको हुनेछ ।
९. नगरपालिकाको सुशासन, जवाफदेहिता र पारदर्शितामा अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।
१०. आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा नगरवासीको पहुँच वृद्धि भएको हुनेछ ।
११. वातावरण मैत्री र दिगो विकासको संरचना निर्माण टेवा पुगेको हुनेछ ।

(घ) वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरू ।

(१) आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा निम्न कुराहरूलाई प्रमुख आधारको रूपमा लिईएको छ ।

- नेपालको संविधान,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४,
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४,
- दिगो विकासको लक्ष्य २०१६-२०३०,
- संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले जारी गरेको अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४,
- संघीय सरकार र कोशी प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति, कानून तथा मापदण्ड,
- श्रोत तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको सिफारिस,
- राजस्व परामर्श समितिको सिफारिस,
- संघीय सरकार र कोशी प्रदेश सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट,
- संघीय सरकारको विभिन्न परिपत्र तथा निर्देशनहरू,
- नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताबाट सृजित दायित्वहरू,
- फुडलिड नगरपालिकाको ऐन, नियम कानूनहरू र आवधिक योजना,
- निर्वाचनको वेला नगरवासीसामु गरेका प्रतिवद्धता एवं घोषणाहरू,
- नगरपालिकाले आगामी आ.ब.२०८१/०८२ का लागि तय गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरू र
- वडाहरूको जनसंख्या, भूगोल, क्षेत्रफल, खर्चको आवश्यकता, राजस्व क्षमता, पूर्वाधारको अवस्था समेतका आधारहरू ।

(२) योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीतिहरू:

- गरिवी न्यूनिकरणमा जोड दिने ।
- दिगो विकास अवधारणा अनुसारका विकास कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिने ।
- आर्थिक तथा वित्तिय आत्मनिर्भरतामा जोड दिने ।
- राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र मौलिक हक कार्यान्वयनमा सघाउ पुऱ्याउने ।
- संघीयताको कार्यान्वयनमा जोड दिने ।
- आर्थिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- सुशासन तथा पारदर्शिताको प्रवर्द्धन गर्ने ।
- वातावरणमैत्री तथा दिगो विकासमा जोड दिने ।

(३) योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका क्षेत्रगत नीतिहरू:

(क) आर्थिक विकास:

- आधुनिक कृषि प्रणालिलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- व्यवसायी पशु पालनलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- पर्यटन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- उत्पादन र रोजगारीको वृद्धि गर्ने ।
- व्यवसायको विकास र प्रवर्द्धन गर्ने ।
- सहकारिताको विकास गर्ने ।
- गरिबी न्यूनिकरण गर्ने ।

(ख) सामाजिक विकास:

- अनिवार्य निःशुल्क एवम गुणस्तरीय शिक्षाको प्रवर्द्धन गर्ने ।
- शिक्षामा सबैको पहुँच स्थापना गर्ने ।
- नागरिक सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
- समावेशी विकासमा जोड दिने ।
- भेदभाव तथा छुवाछुत रहीत समाज निर्माणमा जोड दिने ।
- स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच स्थापना गर्ने ।
- नगर भित्रका सबै नागरिकलाई स्वच्छ खानेपानिको आपूर्ती गर्ने ।
- महिला, बालबालिका तथा अपाङ्ग मैत्री विकासमा जोड दिने ।
- सामाजिक सुरक्षा तथा घटना दर्ता प्रणालिलाई सूचना मैत्री बनाउने ।

(ग) पूर्वाधार क्षेत्र:

- सडकहरूको स्तरोन्नती गरी सबै नगरवासीहरूको यातायातमा पहुँच स्थापना गर्ने ।
- वातावरण मैत्री विकासमा जोड दिने ।
- शहरी विकास तथा दिगो आवास विकास निर्माण कार्यक्रममा जोड दिने ।
- विद्यालय, सामुदायिक भवन, मठ मन्दिरहरूको निर्माण तथा मर्मत गर्ने ।
- उर्जा, विद्युत तथा संचारमा नगरवासीको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।
- सिंचाई क्षेत्रको थप विस्तार गर्ने ।
- खेलमैदान निर्माण र स्तरोन्नतीमा जोड दिने ।
- कल्वर्ड, ढल तथा खोल्सा खोल्सहरूमा नाली निर्माण कार्यमा जोड दिने ।

(घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन:

- वन तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने ।
- जलबायू परिवर्तन अनुकूलन योजना निर्माण गर्ने ।
- वातावरण मैत्री विकासमा जोड दिने ।
- विपद् व्यवस्थापन योजना तयार गर्ने ।

➤ फोहरमैला व्यवस्थापनलाई थप वैज्ञानिक बनाइने ।

(ड) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन:

- कानून निर्माणमा जोड दिने ।
- पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासमा जोड दिने ।
- सूचना तथा संचार मार्फत सुशासन प्रणालीको क्रमशः स्थापना गर्ने ।
- पारदर्शिता र सुशासनको प्रवर्द्धन गर्ने ।
- सेवामा नागरिकहरूको पहुँच वृद्धि गर्ने ।
- राजश्व प्रणालिलाई सूचना मैत्री र परदर्शि बनाइने ।
- वित्तीय व्यवस्थापन र सोको लेखा परीक्षणलाई व्यवस्थित गर्ने ।
- प्रविधि मैत्री नगरपालिका निर्माणमा जोड दिने ।

नगरसभाका सभाध्यक्ष तथा सदस्यज्यूहरू !

अब म उपरोक्त समग्र तथा क्षेत्रगत नीति तथा सो सँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनको लागि आगामी आर्थिक वर्षमा प्रस्ताव गरिने आन्तरिक राजश्व परिचालनको अवस्था र बजेट तथा कार्यक्रमको खाका प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

(क) पूर्वाधार विकास तर्फका कार्यक्रम तथा प्रस्तावित बजेट:

पूर्वाधार विकास तर्फ यातायात तथा पूर्वाधार तर्फ रु.८ करोड ९० लाख रुपैया, भवन, आवास तथा शहरी विकास तर्फ रु. ८७ लाख, संचार तथा सूचना प्रविधि तर्फ रु.३६ लाख र सम्पदा पूर्वाधार तर्फ रु.४२ लाख गरी कुल रु.१० करोड ५५ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु । यसमा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको समपूरक, सशर्त र विशेष अनुदान समेत समावेश गरिएको छ ।

(ख) सामाजिक विकास तर्फका कार्यक्रम तथा प्रस्तावित बजेट:

सामाजिक विकास अन्तर्गत शिक्षा तर्फ रु.३० करोड ५२ लाख, स्वास्थ्य तर्फ ४ करोड २७ लाख, खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ रु. २४ लाख ५५ हजार ६ सय ९०, भाषा तथा संस्कृति तर्फ रु ३५ लाख, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ रु.७४ लाख र युवा तथा खेलकुद तर्फ २३ लाख गरि जम्मा रु.३६ करोड ३५ लाख ५५ हजार ६ सय ९० रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु । यसमा संघीय सरकारको सशर्त अनुदान समेत समावेश गरिएको छ ।

(ग) आर्थिक विकास तर्फका कार्यक्रम तथा प्रस्तावित बजेट:

आर्थिक विकास शाखा अन्तर्गत कृषि तर्फ रु.१ करोड २१ लाख ५५ हजार २ सय साठी, उद्योग तर्फ रु.२२ लाख ५० हजार, पर्यटन तर्फ रु २० लाख, जलश्रोत तथा सिंचाई तर्फ रु.२५ लाख र पशुपन्छी विकास तर्फ रु.२४ लाख ५० हजार ६ सय ६० रुपैया गरी जम्मा रकम रु.२ करोड १३ लाख ५५ हजार ९ सय १० रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु । यसमा संघीय सरकारको सशर्त अनुदान समेत समावेश गरिएको छ ।

(घ) सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र ।

सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र अन्तर्गत कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक लगायतका अन्य कार्यक्रमहरू संचालनको लागि रु.१७ करोड ७२ लाख ६१ हजार ९ सय ५१ रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु ।

(ङ) फुडलिड नगरपालिकाको आन्तरिक राजस्व परिचालनको अवस्था:

हामीले चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को लागि आन्तरिक राजस्वको प्रक्षेपण रु.३ करोड १ लाख गरेका थियौं । त्यसमध्ये २०८१ जेष्ठ मसान्त सम्ममा आईपुग्दा रु.१ करोड ९३ लाख ६९ हजार रुपैया राजस्व असुली गर्न सफल भएका छौं भने यो लक्ष्यको तुलनामा ६४ दशमलब ३४ प्रतिशत हो । आगामी आर्थिक वर्षको लागि फुडलिड नगरपालिकाको राजस्व परामर्श समितिको सिफारिसमा कर तथा गैह्र राजस्वका दरहरूमा केही फेरबदल तथा संशोधन समेत गरिएको छ । जुन आर्थिक विधेयक मार्फत विभिन्न अनुसूचिहरूमा यसै साथ पेश गरिएको छ ।

नगरसभाका सभाध्यक्ष एवं सदस्य ज्यूहरू !

अब म चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को विनियोजित आय व्यय अनुमान र संशोधित आय व्यय अनुमानको विवरण सम्मानित सोह्रौं नगरसभा समक्ष पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

हामीले यस आर्थिक वर्षमा कुल रु. ६८ करोड ६७ लाख १७ हजार ५ सय रुपैया खर्च हुनेगरी बजेटको प्रस्ताव गरिएकोमा हाल आएर उक्त बजेटमा संशोधन भई संघीय सरकारबाट प्राप्त गर्ने वित्तिय समानिकरण अनुमादनमा रकम रु.३ करोड ८३ लाख १७ हजार २ सय कटौति भएको छ भने राजस्व वाडफाँट तर्फ संघीय सरकार र प्रदेश सरकार तर्फ क्रमसः रकम रु.२ करोड २४ लाख ९४ हजार १६ लाख ३७ हजार कटौती भएको छ भने सशर्त अनुदान तर्फ रकम रु. १५ लाख गरी जम्मा रकम रु.६ करोड ३९ लाख ८ हजार २ सय रुपैया कटौती हुँदा अब हाम्रो चालु आर्थिक वर्षको कुल संशोधि बजेट ६२ करोड २८ लाख ८ हजार ८ सय रुपैया कायम भएको छ ।

आन्तरिक आय तर्फ मालपोत रजिष्ट्रेशन शुल्क सहित जम्मा रु. ३ करोड १ लाख असुली गर्ने लक्ष्य रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको जेष्ठ मसान्त सम्ममा मालपोत रजिष्ट्रेशन मार्फत रु.२२ लाख र आन्तरीक आय नगरपालिकाबाट रु.१ करोड ७१ लाख ६९ हजार गरी जम्मा रु.१ करोड ९३ लाख ६९ हजार रुपैया प्राप्त भई लक्ष्यको तुलनामा ६४ दशमलब ३४ प्रतिशतमात्र राजस्व संकलन भएको छ । उक्त बजेटमध्येबाट सामाजिक सुरक्षा तर्फको विनियोजन तथा खर्च बाहेक २०८१ जेष्ठ मसान्तसम्ममा चालु तर्फ रु.४४ करोड ९८ लाख ६० हजार ५ सय विनियोजन भएकोमा यथार्थ खर्च रु ३० करोड २९ लाख ६५ हजार अर्थात ६७ दशमलव ३४ प्रतिशत वित्तिय खर्च भई पूँजिगत तर्फ रु.२४ करोड १२ लाख ८० हजार विनियोजन भएकोमा यथार्थ खर्च रु.९ करोड ९८ लाख ५८ हजार ३३ रुपैया अर्थात ४१ दशमलव ३९ प्रतिशत वित्तिय खर्च प्रगति भएको देखिन्छ भने जम्मा बजेटको वित्तिय प्रगति हलसम्को ५८ दशमलव २८ प्रतिशत रहेको छ । यसै गरी ८४ वटा उपभोक्ता समिति दर्ता भएका छन् भने ठेक्कामार्फत १४ र कोटेशन मार्फत २९ वटा गरी जम्मा १ सय २७ योजना सम्झौता भएका छन् जसमध्ये १ सय २२ वटा योजनाहरू सम्पन्न गरी ९६ दशमलव ९६ प्रतिशत भौतिक प्रगति हासिल भएको छ ।

नगरसभाका सभाध्यक्ष एवं सदस्य ज्यूहरू !

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ का लागि प्रस्ताव गरिएका नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न आवश्यक स्रोत परिचालनका लागि गरिएको प्रवन्ध यस सभामा पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि कुल रु.६९ करोड १४ लाख ३ हजार ५ सय ५१ रुपैयाँ खर्च हुने गरी वजेट प्रस्ताव गरेको छु । जसमा चालु खर्च तर्फ कुल रु.४८ करोड १६ लाख ८ हजार ५ सय ५१ अर्थात ६९ प्रतिशत र पुँजिगत तर्फ कुल रु.२० करोड ९७ लाख ९५ हजार रुपैया अर्थात ३१ प्रतिशत खर्च हुने अनुमान गरेको छु । क्षेत्रगत बजेट विनियोजन तर्फ हेर्दा कूल बजेटको सामाजिक विकास तर्फ कुल रु.३६ करोड ८ लाख ६ हजार अर्थात ५२ दशमलव ९५

प्रतिशत, पूर्वाधार विकास तर्फ कुल रु.१३ करोड ७४ लाख ७० हजार लाख अर्थात २० दशमलब १७ प्रतिशत, आर्थिक विकास तर्फ कुल रु.२ करोड ७५ लाख ५१ हजार अर्थात ४ दशमलब ०४ प्रतिशत, सुशासन र अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र तर्फ कुल रु.५४ लाख ६० हजार अर्थात ० दशमलब ८० प्रतिशत र कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनीक तर्फ रु.१५ करोड १ लाख १६ हजार अर्थात २२ दशमलब ०३ प्रतिशत रकम विनियोजन गरेको छु ।

उपरोक्त खर्चहरूको लागि वित्तिय समानिकरण अनुदान संघीय सरकारवाट रु.१४ करोड ८५ लाख, राजश्व वाँडफाँड संघीय सरकारवाट रु. ९ करोड ७८ लाख ६९ हजार ५ सय ५१, सशर्त अनुदान संघीय सरकारवाट रु.३० करोड ६७ लाख ५५ हजार, विशेष अनुदान संघीय सरकारवाट रु.१ करोड ५० लाख, समपूरक अनुदान संघीय सरकारवाट रु.१ करोड, वित्तिय समानीकरण अनुदान प्रदेश सरकारवाट रु.९५ लाख ९१ हजार, प्रदेश राजश्व वाडफाँडवाट रु. १ करोड ३ लाख ६४ हजार रुपैया, प्रदेश समपुरक अनुदानवाट रु.१ करोड ३० लाख, प्रदेश सशर्त अनुदानवाट रु.१ करोड ५९ लाख ९४ हजार रुपैया र आन्तरिक श्रोतबाट रु. ५ करोड ५५ लाख २८ हजार रुपैया व्यहोर्ने गरी आय अनुमान गरेको छु । यस सम्बन्धी कार्यक्रमका विवरण र आगामी आर्थिक बर्षको लागि कर राजस्वको दर सम्बन्धी विवरण आर्थिक तथा विनियोजन विधेयकको रुपमा विभिन्न अनुसूचीहरूमा समावेश गरिएकोछ ।

योजना वनाउनु र यसको दस्तावेज तयार गर्नु आफैमा गहन र महत्वपूर्ण कार्य हो, त्यो भन्दा महत्वपूर्ण कार्य त्यसको सफल र प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनु हो । सम्बद्ध सबै पक्षको सार्थक सहयोगबाट तयार भएको आगामी आर्थिक बर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक बजेटको सफल कार्यान्वयनमा समेत यहाँहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहने तथ्य निर्विवाद छ । यस अवसरमा फुडलिड नगरपालिकाको विकासको सन्दर्भमा प्रभावकारी भूमिका खेल्ने संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरू प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । साथै आगामी दिनहरूमा सबैवाट यथोचित सहयोग र सद्भावको आशा र अपेक्षा गर्दछु । यसै सन्दर्भमा वजेट तथा कार्यक्रमको पूर्ण विवरण समेटिएको नगर सभाको निर्णय पुस्तिका चाँडै प्रकाशन गरी यहाँहरू समक्ष उपलब्ध गराउने बाचा समेत गर्दछु ।

अन्तमा,

आगामी आर्थिक बर्ष २०८१/०८२ को यो बजेट तथा कार्यक्रमले अवश्य पनि समग्र नगरवासीको भावनाको प्रतिनिधित्व गर्दै यस नगरपालिकालाई “यातायात सञ्जाल, व्यवसायीक कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य र औद्योगिक विकास फुडलिड समृद्धिको आधार” तयार गर्ने कुरामा म विश्वस्त छु ।

प्रस्तुत नीति बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने प्रक्रियामा प्रत्यक्ष तथा परोक्षरूपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने नगर प्रमुख ज्यू योजना तर्जुमाको प्रारम्भिक चरणदेखि बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दा सम्मका हरेक क्षणमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रुपमा संलग्न रही सहयोग पुऱ्याउनु हुने नगरकार्यपालिका तथा नगर सभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू, जिल्ला स्थित सरोकारवाला विभिन्न सरकारी कार्यालयहरू तथा उद्योग वाणिज्य संघ लगायत गैर सरकारी संघ संस्थाका प्रतिनिधिज्यूहरू, संचारकर्मी मित्रहरू साथै उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । त्यसै गरी यो बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्न प्रारम्भिक चरणदेखि अन्त्यसम्म अहोरात्र खट्ने नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै कर्मचारी मित्रहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस नगरपालिकाले बजेट मार्फत लिएको लक्ष्य तथा उद्देश्य हासिल गर्न स्वीकृत कार्यक्रम तथा वजेट समयमै कार्यान्वयन गरी प्रतिफल प्राप्तिमा लागि यहाँहरू सहित सम्पूर्ण नगरवासीहरूको सकृय सहभागिता र सहयोग रहनेछ भन्ने पूर्ण विश्वास राख्दै मेरो प्रस्तुतीलाइ यही अन्त्य गर्दछु ।

धन्यवाद !

भौमादेवी ओझा
नगर उप-प्रमुख

फुडलिड नगरपालिका, ताप्लेजुड

मिति २०८१ साल आषाढ १० गते रोज २ बार शुभम् ।